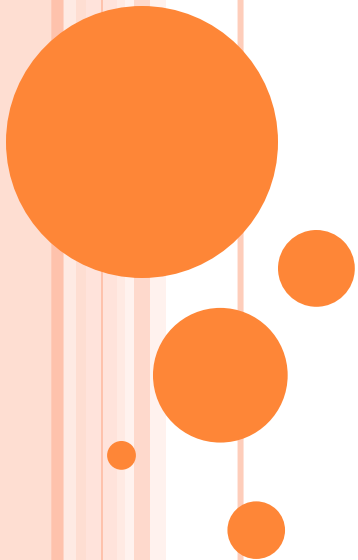

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

НА ТЕМУ

“ КЛАСИФІКАЦІЯ РЕЛІГІЙ ”

Студентки 34 групи ФІМ
Федорової Анни Олександрівни

ПЛАН

Вступ

1. Класифікація за рівнем розвитку
2. Критерії класифікації релігій
3. Найпоширеніша схема класифікації

Висновок

Список використаної літератури

Вступ

Зібрати вичерпну інформацію про кількість релігій у світі ще не вдалося нікому, відповідно ніхто не зміг оптимально класифікувати їх. Релігії поділяють на групи на підставі етнічних ознак, часу виникнення, рівня організації, державного статусу. Така модель класифікації базується на найзагальніших принципах.

Одним з перших у західноєвропейській філософській релігієзнавчій думці типологізаційні схеми релігій розробив Гегель: релігія природи, релігія духовної індивідуальності, абсолютна релігія.

Поширеними у релігієзнавстві є генеалогічні (чуттєво-надчуттєві, де моністичні, теїстичні) та морфологічні (родоплемінні, національні, світові) типізації релігій; поділ їх на натуралістичні (абстрактного монізму) та супернатуралістичні (теїзму) — Н.фон Гартман; релігію природи та етичну релігію — К.Тіле.

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗА РІВНЕМ РОЗВИТКУ

За рівнем розвитку релігії поділяють на такі види:

- ранні форми — релігії, породжені первіснообщинним ладом (анімізм, магія, тотемізм, культ предків);
- політеїстичні — національні релігії (за винятком іудаїзму та сикхізму);
- монотеїстичні — християнство та іслам (світові релігії), іудаїзм та сикхізм (національні релігії);
- синкретичні — утворилися внаслідок зрощування або злиття різних етнічних і світових релігій: афро християнські релігії (церква херувимів і серафимів та ін.), ісламо-християнські секти (абавіти, ісмаїліти відгалужені), суддо-китайські секти (дзен-буддизм, хао-хао), іудео-христи-янські релігії (мормони);
- нові релігійні течії, рухи (нетрадиційні форми релігій): церква Муна (мунізм), церква Антихриста, церква Сатани, церква Свідомості Кришни, йогізм, синтоїзм з культом дзюдо і карате.

КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ РЕЛІГІЙ

Релігію можна розглядати як систему, що складається з конкретних релігій, релігійних течій, напрямів, сект, які посідають певне місце в цій структурі.

Класифікуючи їх, застосовують і такі критерії:

1. **Статистичний** (за кількістю віруючих та їх відсотком до загальної чисельності населення).

2. **Час виникнення:**

релігії, історія становлення та розвитку, яких налічує багато сторіч, — буддизм, християнство, іслам та ін.;

"нові релігійні течії", що виникли впродовж новітньої історії або виникають у наш час, — нетрадиційні релігії (кришнаїзм, бахаїзм тощо).

3. **Рівень організації:**

жорстко централізовані (християнство, буддизм);

нежорстко централізовані (іслам);

само впорядковані (індуїзм, даосизм, синтоїзм);

децентралізовані.

4. Державний статус:

- ❑ державні релігії (іслам у країнах Західної Азії, лютеранство - Північної Європи);
- ❑ релігії, статус яких не закріплений відповідними державними документами (конфуціанство і даосизм у Китаї, індуїзм в Індії);
- ❑ релігії національних меншин (іудаїзм за межами Ізраїлю, сикхізм, зороастризм).

5. Правовий статус :

- ❑ релігії, підтримувані державою (християнство, індуїзм, іслам, синтоїзм);
- ❑ релігії, які держава не підтримує і навіть переслідує (свідки Єгови, бахаїзм в Ірані);
- ❑ релігії, до яких ставлення держави нейтральне (джайнізм в Індії)

6. Форм и поширення:

- континуальні (безперервні, суцільні): іслам, християнство, буддизм;
- дискретні (роздільні, перервні): іудаїзм, бахаїзм, кришнаїзм.

7. Етно-соціальні критерії:

- автохтонні (етнічні) релігії, що стали частиною етнічної самосвідомості, етнічної культури (іудаїзм, сикхізм, синтоїзм, даосизм);
- уніфіковані, надетнічні релігії (християнство, іслам, буддизм, нові релігійні рухи).

НАЙПОШИРЕНІША СХЕМА КЛАСИФІКАЦІЇ

Поширеною є схема, що охоплює всі існуючі релігії, виділяючи:

I. Ранні форми релігії (родоплемінні): тотемізм, фетишизм, магія, анімізм, аніматизм, анімалізм, шаманство, культ природи, культ предків, політеїзм.

II. Національні релігії:

1. Ранні національні релігії: релігія Стародавнього Єгипту, релігія народів Дворіччя, релігії Стародавньої Індії (ведична, брахманізм), давньогрецька релігія, релігія Стародавнього Риму, релігії доколумбової Америки та ін.

2. Пізні національні релігії: іудаїзм, індуїзм, джайнізм, сикхізм, конфуціанство, даосизм, синтоїзм, зороастризм.

III. Світові релігії: буддизм, християнство, іслам.

IV. Нетрадиційні релігії, нові релігійні рухи:

1. *Неохристиянство* (охоплює релігійні утворення, що намагаються пристосувати традиційне християнство до особливостей часу): Богородична церква, Церква Ісуса Христа Святих останніх днів (мормони), Новоапостольська церква, Церква Христа.
2. *Релігії орієнталістського напрямку* (зорієнтовані на культуру, духовність, релігії народів Сходу): Товариство Свідомості Крішні, послідовники Саї Баби, центри Шрі Чінмоя, Ошо-центр, Всесвітня чиста релігія.
3. *Синтетичні релігії* (поєднують у собі кілька релігійних систем): Велике Біле Братство, Церква Єднання, Всесвітня віра Бахаї.
4. *Езотеричні об'єднання* (ґрунтуються на вірі в існування надприродного світу): теософія, братство Грааля.
5. *Неоязичництво*: Рідна віра, РУНвіра, Собор Рідної Віри.
6. *Сайєнтологічні рухи* (зорієнтовані на поєднання науки і практики психоаналізу): діанетика, наука розуму, християнська наука.
7. *Сатанізм*

ВИСНОВОК

Незважаючи на зовнішню несхожість, всі релігії світу мають єдине коріння і однаково брали участь у формуванні культури свого народу. Без релігії, без урахування її впливу неможливо уявити собі історію

будь-якого народу, будь-якої цивілізації. Первісна філософія кожного народу - точніше, його первісний світогляд, тісно пов'язані з його релігійними уявленнями і віруваннями.

Однак крім подібності в навчаннях великих світових релігій є і фундаментальні відмінності. Різні релігії розходяться між собою не тільки в своїх уявленнях про богів, але і в своїй оцінці дійсності. Тому дуже важливо правильно класифікувати релігії, враховуючи їх особливості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жукова Л.Г., Журавський А.В., Піменов А.В., Шабуров Н.В. Релігії світу. М., 1997
2. Кондрашов В.А., Чичинов Є.А. Етика. Естетика. Ростов н / Д., 1998
3. Мень А. Історія релігії. У пошуках шляху, істини, і життя. М., 1991
4. Полікарпов В.С. Історія релігій. Лекції і хрестоматія. М., 1997
5. Радугин А.А. Введення в релігієзнавство. М., 2000

